

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 240-03/25-01/12
URBROJ: 2103-19-25-4
Bjelovar, 10.11.2025.

ŽUPANIJSKOJ SKUPŠTINI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE
ODBORU ZA FINACIJE I PRORAČUN

PREDMET: Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Bjelovar u 2026. godini

Na temelju članka 56. Statuta Bjelovarsko-bilogorske županije („Županijski glasnik“, br. 22/09, 1/13, 7/13, 1/18, 2/20, 5/20, 1/21, 12/23 i 16/24) Župan Bjelovarsko-bilogorske županije razmatrao je Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Bjelovar za 2026. godinu i donio sljedeći

Z A K L J U Č A K

Utvrđuje se Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Bjelovar za 2026. godinu i upućuje se Odboru za financije i proračun Županijske skupštine Bjelovarsko-bilogorske županije na raspravu i Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

Obrazloženje predmetnog zaključka na sjednici Županijske skupštine dat će Dario Biškup, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo i poljoprivredu Bjelovarsko-bilogorske županije.

ŽUPAN
Marko Marušić, dipl. oec.

MARKO MARUŠIĆ

HR-84329083227

Elektronički potpisano: 20.11.2025T14:01:43 (UTC:2025-11-20T13:01:43Z)

Provjera: <https://epotpis.rdd.hr/provjera>

Broj zapisa: e5c67e6a-6b00-4871-89b6-49979cb47ddc

Kontrolni broj: 1763643703
Bjelovarsko-bilogorska županija

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 240-03/25-01/12
URBROJ: 2103-19-25-2
Bjelovar, _____ 2025.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja ("Narodne novine", broj 79/06 i 110/15) i članka 17. Statuta Bjelovarsko-bilogorske županije ("Županijski glasnik", broj 22/09, 1/13, 7/13, 1/18, 2/20, 5/20, 1/21, 12/23 i 16/24), Županijska skupština Bjelovarsko-bilogorske županije na ___ sjednici održanoj _____ 2025. godine, donijela je

**PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI HRVATSKE
GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA STANICE BJELOVAR U 2026. GODINI**

I.

Sredstva za ostvarivanje Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Bjelovar za 2026. godinu osiguravaju se u Proračunu Bjelovarsko-bilogorske županije za 2026. godinu kako slijedi:

Red. broj	OPIS	IZNOS
1.	HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA tekuće donacije	20.000,00 eura

II.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Županijskom glasniku".

PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Silvestar Štefović, mag. theol.

REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO
I POLJOPRIVREDU

KLASA: 240-03/25-01/12
URBROJ: 2103-19-25-3
Bjelovar, 10.11.2025.

ŽUPANU
ŽUPANIJSKOJ SKUPŠTINI
BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

PREDMET: Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe
spašavanja Stanica Bjelovar u 2026. godini,
- Obrazloženje

Sukladno članku 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, broj 79/06 i 110/15) definirano je da predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja za koju je dužna osigurati financijska sredstva.

Stoga predlažemo Županu Bjelovarsko-bilogorske županije da utvrdi prijedlog Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Bjelovar za 2026. godinu i isti uputi Odboru za financije i proračun na razmatranje te Županijskoj skupštini Bjelovarsko-bilogorske županije na razmatranje i donošenje.

S poštovanjem,

PROČELNIK
Dario Biškup, univ. spec. oec.

DARIO BIŠKUP

HR-98771311564

Elektronički potpisano: 20.11.2025T13:45:56 (UTC:2025-11-20T12:45:56Z)

Provjera: <https://epotpis.rdd.hr/provjera>

Broj zapisa: 615ffe05-67d8-4945-b4d5-67d8f5d0dc8b

Kontrolni broj: 1763642756

Bjelovarsko-bilogorska županija

HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA

STANICA BJELOVAR

***PROGRAM AKTIVNOSTI HRVATSKE
GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA
STANICE BJELOVAR ZA 2026. g.***

UVODNE NAPOMENE

HGSS je žurna javna SLUŽBA koja temeljem više zakona djeluje u području prioriternih i neodgodivih potreba građana (sigurnost, zaštita i spašavanje ljudskih života) i koja je dužna osigurati pripravnost, hladni pogon i raspoloživost ljudi i opreme **24 sata dnevno, 365 dana u godini**, redovito održavati znanja, sposobnost i stručnost pripadnika u vrlo zahtjevnoj, visoko rizičnoj i odgovornoj aktivnosti.

Program aktivnosti obuhvaća zadaće održavanja spremnosti i obuke, licenciranja i produživanja licenci za gorske spašavatelje, preventive, međunarodne suradnje i opremanje Stanice. Program je sačinjen na osnovi Pravilnika o obuci pripadnika Gorske službe spašavanja, predviđenog kalendara aktivnosti i dr., a temelji se na Zakonu o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (NN 79/06, 110/15). Za aktivnosti predviđene ovim programom postoji zakonska obveza za osiguravanje sredstava za:

- Redovitu djelatnost
- Akcije spašavanja (potražne akcije, spašavanje na nepristupačnom terenu, spašavanje u zimskim uvjetima na nepristupačnom terenu, spašavanje na divljoj vodi i poplavama, itd.)
- Intervencije na nepristupačnim terenima
- Nabavka i održavanje opreme
- Preventivna djelatnost (prisutnost članova Stanice Bjelovar na organiziranim planinarskim pohodima, na takmičenjima „ekstremnih“ sportova, edukacija osoba koje borave u prirodi, edukacija turističkih djelatnika itd.).

Stanica Bjelovar trenutno broji 29 članova, od toga 8 licenciranih gorskih spašavatelja, 8 spašavatelja, 12 pripravnika i jedan počasni član. Jedan član Stanice je instruktorski kandidat u Komisiji za edukaciju i školovanje HGSS-a, a od specijalističkih znanja u Stanici djeluju 1 liječnik s licencom ITLS-a te 7 članova s ITLS licencom, 2 voditelja potrage, 4 pilota bespilotnih sustava, 1 licencirani vodič psa sa potražnim psom, 14 članova posjeduje međunarodnu licencu za spašavanje na divljim vodama i poplavama SRT Rescue 3, 1 član imaju položenu licencu za učitelja skijanja s međunarodnom ISIA licencom. **Svi članovi Stanice su volonteri.**

Broj intervencija i aktivnosti koje izvrši Stanica konstantno raste i rasti će razvojem turizma, aktivnog načina života koji promiče aktivnost na otvorenom i boravak u prirodi, razvojem kopnenog i zračnog prometa, a u zadnje vrijeme i sve češćim vremenskim nepogodama. Učinkovitost Stanice ne mjeri se samo brojem akcija spašavanja, već i slijedećim pokazateljima:

- Područjem (teritorijem) koje Stanica «pokriva»
- Složenosti zadaća koje može izvršiti
- Kratkoćom vremena za odgovor na složenu situaciju (vrijeme spremnosti Stanice od prijave, mobilizacije i izlaska na teren)
- Kapacitetom
- Rezultatima u izvršenju zadaća predviđanja i prevencije

ZAKONSKE ODREDNICE

Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20):

Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su jedne od temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja, ovoga Zakona, planovima civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Članak 20.)

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom području sukladno Zakonu o civilnoj zaštiti, a ako postojećim operativnim snagama ne mogu odgovoriti na posljedice utvrđene procjenom rizika, dužne su osnovati dodatne postrojbe civilne zaštite.** Članak 16. Predstavničko tijelo, na prijedlog izvršnog tijela JLRS,

osigurava **financijska sredstva za izvršavanje odluka o financiranju aktivnosti civilne zaštite** u velikoj nesreći i katastrofi (Članak 17.)

Zakon o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (NN 79/06 i NN 110/15):

Temeljem ovog Zakona HGSS obavlja djelatnost koja je od interesa za Republiku Hrvatsku. Obavlja 24 temeljne djelatnosti i provodi 11 javnih ovlasti za koje se temeljem Zakona trebaju osigurati sredstva u proračunima JLRS.

Na područjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osnivaju se stanice Hrvatske gorske službe spašavanja (u daljnjem tekstu: Stanice) na temelju zajednički utvrđenog interesa između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatske gorske službe spašavanja (članak 4.).

Zakon o HGSS-u (Članak 18.) Sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja **osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave** iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i uplaćuju na žiro-račun Stanice Hrvatske gorske službe spašavanja.

Članak 18, stavak 2.: Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovoga članka.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19)

Članak 19: „Jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- **komunalne djelatnosti,**
- **primarnu zdravstvenu zaštitu,**
- **odgoj i obrazovanje,**
- **kulturu, tjelesnu kulturu i šport,**
- **zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,**
- **protupožarnu i civilnu zaštitu.”**

HGSS je javna služba u gotovo svim nabrojenim potrebama iz članka 19. Zakona. Preduvjet je **gospodarstva i turizma** jer je sigurnost i zaštita strateški preduvjet bez kojeg je nemoguće koristiti prostor izvan naselja. Djeluje u području **komunalnog gospodarstva**, produžena je ruka **hitne medicinske pomoći** i preduvjet dostupnosti **primarne zdravstvene zaštite** i na područjima koja su nedostupna medicinskim ustanovama i redovitim službama.

Gorska služba spašavanja je resurs traganja i spašavanja **u području prometa**, cestovnog, pomorskog i zračnog. Stanice Hrvatske gorske službe spašavanja djeluje u području **kulture (zaštićeni dijelovi prirode)**, zatim fizičke i **tehničke kulture** (javni servis bez kojeg je nemoguće razvijati **fizičku kulturu i rekreaciju** i servis je svih oblika **športa** na prostorima izvan gradova i na otvorenom prostoru. Posebno je nezamjenjiv za slučajeve **elementarnih nepogoda** i većih nesreća i kao takav nezamjenjivi dio **protupožarne i civilne zaštite**. HGSS Stanica Bjelovar obavlja i sve druge poslove u području javnih i osobnih potreba građana među kojima je posebno važno istaći **permanentnu edukaciju građana i ugroženih populacija, kao i neprestano preventivno djelovanje na prostorima koja su nedostupna drugim javnim službama i institucijama**, a koja su uz ljudski potencijal, osnovni resurs svake jedinice lokalne ili regionalne uprave i samouprave. **Važno je naglasiti da se radi o javnoj potrebi koja je u stalnom rastu.** Zato je nužno stvoriti sve preduvjete za njenu **optimalnu učinkovitost, iskoristivost, ali i sigurnost pripadnika Službe.**

HGSS je žurna javna SLUŽBA, koja mora osigurati, pripravnost, hladni pogon i **raspoloživost ljudi i opreme 24 sata dnevno, 365 dana u godini**, održavanje znanja i sposobnosti stručnost pripadnika u vrlo zahtjevnoj, visoko rizičnoj i odgovornoj aktivnosti. Kada bi se radilo o profesionalnoj javnoj postrojbi (mada stanica vrhunski profesionalno odrađuje sve zadaće), JLS bi za ovakvu pripravnost morao osigurati velike financijske iznose.

OBRAZLOŽENJE I SADRŽAJ PROGRAMA

Sigurnost na cjelokupnom prostoru kojim upravljaju jedinice lokalne uprave, javni je interes i prioritetna potreba građana svake lokalne zajednice. Zato je i prevencija, organiziranje, pripremanje i provođenje aktivnosti i mjera kojima je svrha povećati i unaprijediti pripravnost Stanice, javni interes. Zato očekujemo da se stvore preduvjeti za normalno djelovanje HGSS stanice Bjelovar, kao jedne od javnih službi koja razrješava vitalnu javnu potrebu na području Županije, te da se uvažavaju predložene prioritetne potrebe, jer učinkovito i sigurno spašavanje ljudskih života nije moguće, niti je dopustivo bez sredstava za djelovanje i održavanje potrebne pripravnosti.

Zakonom je propisan model financiranja temeljem zajedničkog interesa i sporazuma koji su donijeti prema čl. 25. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (NN 79/06, 110/15). Zakonska osnova za sklapanje Sporazuma za financiranje je i čl. 18. Zakona o jedinicama lokalne uprave i regionalne područne samouprave (NN19/13) i Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18).

POJAŠNJENJE: HGSS dijelom djeluje u području komunalnog gospodarstva, produžena je ruka hitne medicinske pomoći i preduvjet dostupnosti primarne zdravstvene zaštite i na područjima koja su nedostupna medicinskim ustanovama i redovitim službama. Gorska služba spašavanja, javna je služba i resurs traganja i spašavanja. Preduvjet je gospodarstva i turizma jer je sigurnost i zaštita strateški preduvjet bez kojeg je nemoguće koristiti prostore koji su nedostupni drugim javnim službama. HGSS Stanica Bjelovar djeluje u području kulture (zaštićeni dijelovi prirode), tjelesne i tehničke kulture (javni servis bez kojeg je nemoguće razvijati tjelesnu kulturu i rekreaciju na prostorima izvan gradova i javnih prometnica), servis svih sportova na otvorenom prostoru. Posebno je nezamjenjiv za slučajeve elementarnih nepogoda i većih nesreća i kao takav nezamjenjivi dio protupožarne i civilne zaštite. Obavlja i sve druge poslove u području javnih i osobnih potreba građana navedenih u posebnom Zakonu o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja.

Radi se o obimnom programu, primjerenom za interventnu službu od koje se očekuje:

- Postizanje i održavanje visokog stupnja interventnosti - gotovo trenutnu spremnost i raspoloživost u vremenu od 0-24 h.
- Izvršavanje zahtjevnih specijalističkih zadaća u najnepovoljnijim uvjetima
- Primjena mjera sigurnosti sukladno pravilima HGSS-a

Preduvjeti za to su:

- Osiguranje redovnih izvora financiranja odnosno osiguranje sredstava za djelovanje
- Osiguranje redovitih službenih licenciranja pripadnika Stanice
- Stručno usavršavanje i praćenje struke
- Održavanje visokih stručnih i psihofizičkih sposobnosti
- Usklađenost s drugim elementima sustava zaštite i spašavanja
- Obnavljanje opreme, potrošnog i sanitetskog materijala
- Provođenje redovnog rada

Preduvjeti se ne mogu ostvariti bez osiguranja materijalnih sredstava prema godišnjem programu rada Stanice, a temeljem Zakona o HGSS-u, prema kojem su jedinice lokalne uprave i regionalne (područne) samouprave dužne osigurati sredstva za pripremu, redovan rad i djelovanje. Cilj Zakona je obvezati sve jedinice lokalne uprave i područne samouprave na sudjelovanje u financiranju Stanice koja pokriva određeno područje, jer sve jedinice imaju potrebu za ovakvom javnom službom.

Pri sagledavanju ovog programa, treba poći od gore iznesenih činjenica, koji se mogu ostvariti isključivo kroz ovakav program.

Zato očekujemo da nas zajednice regionalne i lokalne uprave sukladno važećim zakonima u Republici Hrvatskoj u što većoj mjeri financijski prate, svjesni svih objektivnih i organizacijskih poteškoća sa kojima se navedeni subjekti susreću.

Program aktivnosti je razdijeljen po grupama, a u skladu sa zadaćama koje Stanica očekuje u 2026. godini:

1. INTERVENCIJE
2. OBUKA
3. ODRŽAVANJE ZNANJA I SPREMNOSTI
4. OPREMANJE STANICE
5. PREVENTIVNA AKTIVNOST
6. MEĐUNARODNA SURADNJA I RAZMJENA ISKUSTAVA
7. REDOVAN RAD
8. UREĐENJE PROSTORA HGSS STANICE BJELOVAR

Svaki će dio u daljnjem tekstu biti posebno obrazložen, mada neki termini i mjesta održavanja nisu konačni ni precizni. Naime, za neku obuku potrebno je ostvariti određene nužne preduvjete koji često ne ovise o nama, niti se mogu predvidjeti (materijalni uvjeti, dostupnost helikoptera, meteorološki uvjeti i sl.).

Za zimske vježbe ili tečajeve potrebno je prisustvo odgovarajuće količine snijega, kao što je za speleološke tečaj potrebno osigurati prisustvo (ili odsustvo) vodenih tokova i sl. Zato se termin obuke ne može fiksno planirati (ma koliko to organizacijski predstavlja poteškoću), već se mora prilagoditi potrebnim uvjetima ali i koordinirati s drugim stanicama na razini Republike Hrvatske.

1. INTERVENCIJE

Broj intervencija i njihovo trajanje nemoguće je planirati. U nekim spašavanjima istovremeno sudjeluje više Stanica, dok neke traju i po nekoliko desetaka dana (opsežne potrage). Stoga možemo reći da je broj izlazaka na teren znatno veći od broja evidentiranih intervencija. Hrvatska Gorska Služba Spašavanja jedna od temeljnih operativnih snaga Stožera Civilne zaštite

1.1.1 Troškovi intervencija

Može se planirati oko 100 čovjek dana na terenu, za što treba osigurati prehranu, ponekad smještaj, te prijevoz i potrošni materijal.

1.1.2 Naknade zbog izostanaka s posla

Potrebno je predvidjeti sredstva za naknadu izgubljene zarade zbog izostanka s posla jer su po Zakonu o HGSS-u, Stanice dužne pokrivati troškove nastale zbog izostanka s posla uslijed mobilizacije svojih članova što na sreću do sada nisu trebale refundirati poslodavcima članova Stanice.

2. OBUKA

Ciljevi programa obuke u 2026. godini su:

- 2.1. Nastaviti sa školovanjem i edukacijom sadašnjih članova Stanice.
- 2.2. Primiti 2 – 3 nova člana HGSS stanice Bjelovar i osposobiti ih za sve vrste akcija spašavanja. Razviti organizacijske i druge sposobnosti do razine preuzimanja i vođenja svih tipova akcija spašavanja.
- 2.3. Osposobiti sve pripadnike Gorske službe spašavanja za usklađeno djelovanje s ostalim organizacijama i resursima u sustavu Civilne zaštite i drugih javnih službi koje posredno ili neposredno sudjeluju u akcijama spašavanja.
- 2.4. Održavanje potrebnih znanja i sposobnosti pripadnika Stanice, kao i stavljanje Stanice kao cjeline u realne uvjete, kroz koje se Stanica provjerava, ali se postiže i uigranost i razvija neophodan timski rad.
- 2.5. Osigurati specijalističko školovanje i školovanje instruktorskog i zapovjednog kadra. Osposobljavanje i licenciranje članova Stanice za specijalne zadaće (vođenje potrage i rad sa potražnim psima te spašavanje iz divlje vode i poplava).

2.1 PREDUVJETI

Prije pohađanja tečajeva osnovne obuke za spašavatelje koje organizira HGSS kao krovna organizacija, podrazumijeva se prethodna sposobnost polaznika za sigurno kretanje na svim nepristupačnim terenima i pri svim vremenskim uvjetima ljeti i zimi (stijene, speleološki objekti i ponori, zimski uvjeti, voda) i potpuno savladavanje slijedećih znanja i vještina:

- orijentacija
- meteorologija
- prehrana i higijena u terenskim uvjetima i planini
- alpinistička tehnika (ljetna i zimska)
- speleološka tehnika
- skijaška tehnika po svakom terenu
- prethodni tečaj poznavanja pružanja prve pomoći u neurbanim sredinama

Uspješno završavanje ove obuke nije samo po sebi dovoljno, jer se kandidati moraju posebno isticati u znanjima i vještinama, te moraju biti vrlo aktivni alpinisti, speleolozi i skijaši koji posjeduju psihofizičke sposobnosti djelovanja na tim prostorima. Također, kandidati moraju već posjedovati osnovna znanja iz pružanja prve pomoći. Sve se to mora prethodno provjeriti za što treba osigurati određena sredstva. Ova obuka se provodi u Stanicama HGSS-a kao priprema i preduvjet praćenja za osnovnu spasilačku obuku. Kako bi kandidati pristupili izuzetno zahtjevnoj osnovnoj obuci psihofizički i tehnički što spremniji, HGSS organizira i tri pred tečaja:

- Osnovni tečaj skijanja
- Osnovni tečaj alpinističkih tehnika
- Osnovni tečaj speleospašavanja

2.1.1 Osnovni tečaj skijanja

Ovim tečajem postiže se poboljšanje tehnike skijanja na skijalištu kako bi kandidati što lakše savladali zahtjevan program tečaja zimske tehnika spašavanja. Stanica Bjelovar na ovaj tečaj će poslati nekoliko svojih članova. Tečaj će se održati u zimskom periodu.

2.1.2 Osnovni tečaj alpinističkih tehnika

Ovim tečajem obuhvaćeno je savladavanje osnovnih i naprednih alpinističkih tehnika kako bi se polaznici osnovne obuke HGSS-a što bolje pripremili za tečaj ljetne tehnika spašavanja. Stanica Bjelovar na ovaj tečaj će poslati nekoliko svojih članova. Tečaj će se održati u proljeće i jesen na srednjem ili južnom Velebitu.

2.1.2 Osnovni tečaj speleospašavanja

Ovim tečajem postiže se poboljšanje tehnike speleospašavanja u speleo objektima kako bi kandidati što lakše savladali zahtjevan program tečaja speleospašavanja spašavanja. Tehnike speleospašavanja koriste se i prilikom spašavanja iz ruševina kod potresa. Stanica Bjelovar na ovaj tečaj će poslati nekoliko svojih članova.

2.2 OSNOVNA OBUKA

Obuhvaća osposobljavanje svih članova za djelovanje unutar sustava zaštite i spašavanja. To je osnovno osposobljavanje za sigurno djelovanje u svim tipovima akcija spašavanja (potrage, akcije u stijinama, svim nepristupačnim terenima, na visokim objektima, urbanim sredinama, akcije u dubokim speleološkim objektima u kanjonima i dr., i pri svim vremenskim uvjetima, ljeti i zimi). Sve pripadnike Stanice potrebno je osposobiti za sigurno vođenje jednostavnih spasilačkih operacija u uvjetima zaštite i spašavanja uz potpunu snalažljivost, samostalnost i potrebnu inicijativu pojedinca i cjelokupnog sustava i školovati ih do zvanja i licence: «GORSKI SPAŠAVATELJ»

Osnovna obuka sastoji se od slijedećih tečajeva:

- Tečaj zimske tehnike spašavanja
- Tečaj ljetne tehnike spašavanja
- Tečaj speleološkog spašavanja

Po uspješnom završetku ovih tečajeva kandidati pristupaju ispitu i tek nakon toga stječu licencu Gorskog spašavatelja. Tečajevi osnovne obuke organiziraju se na razini RH (za kandidate svih stanica Hrvatske gorske službe spašavanja). Organizacijski troškovi i troškovi instruktore financiraju se iz Državnog proračuna, no Stanica treba osigurati sredstva za svoje članove (troškovi putovanja i smještaja). Ovom obukom su obuhvaćeni samo pripadnici Stanice koji još nisu ispunili potrebne uvjete za stjecanje licence Gorski spašavatelj.

2.2.1 Tečaj zimske tehnike spašavanja

Tečaj traje 7 dana. Mjesto održavanja tečaja se definira sukladno odgovarajućim vremenskim uvjetima. Smještaj se u planinarskim domovima. Vrijeme održavanja tečaja prema planu će biti u veljači.

2.2.2 Tečaj ljetne tehnike spašavanja

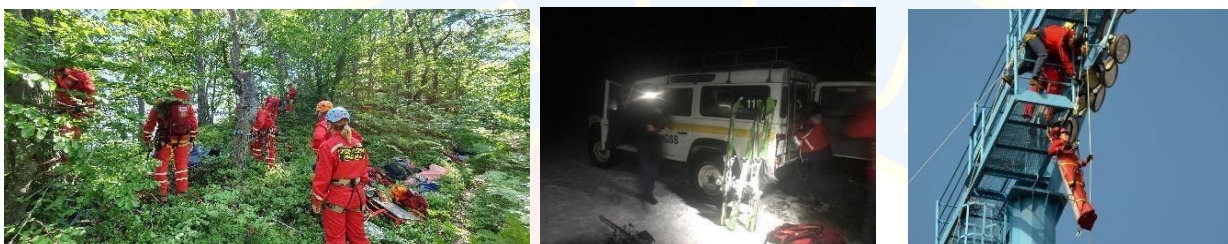
Tečaj ljetne tehnike spašavanja također traje 7 dana, a organizirati će se u Paklenici. Tečaj će se održati u svibnju i u listopadu.

2.2.2 Tečaj speleološkog spašavanja

Zbog zahtjeva da tečaj speleološkog spašavanja obuhvati sve vrste speleoloških objekata, sve uvjete u njima i sukladno tome i zadaće koje nas mogu očekivati, provođenje tečaja speleološkog spašavanja je zamišljeno u obliku tri trodnevne vježbe. Jedino na takav način mogu se obraditi sve vrste spašavanja u takvim objektima.

Obuka se provodi u speleološkim objektima različite morfologije pa je potrebno osigurati objekte s vrlo uskim kanalima, objekte s velikim vertikalama, veće horizontalne objekte, te speleološke objekte sa sifonima (potopljenim kanalima), što je nemoguće postići na istoj lokaciji i u istom terminu. U pravilu tečaj spašavanja iz speleoloških objekata održava se kroz tri vikenda počevši od zadnjeg vikenda u rujnu.

2.3 SPECIJALISTIČKA OBUKA

Ovom obukom treba osposobiti potreban broj pripadnika Stanice Bjelovar za specijalizirane zadaće:

- Složene helikopterske akcije spašavanja
- Potrage (voditelji potrage i vodiči potražnih pasa)
- Tečaj kartografije
- Spašavanje s divljih voda i poplava
- Napredna obuka iz medicine spašavanja ITLS
- Obuka za voditelje brodica
- Upravljanje dronom
- Tečaj terenske vožnje
- Tečaj zaštite na radu za upotrebu pirotehničkih sredstava za proširenje stijena u speleospašavanju

2.3.1 Obuka za letače spašavatelje (helikoptersko spašavanje)

Ova obuka se provodi za pripadnike stanica iz cijele Hrvatske. Nositelj obuke je Hrvatska gorska služba spašavanja – Komisija za helikoptersko spašavanje. Ova obuka se provodi kroz dva trodnevna tečaja. U prvom dijelu polaznici slušaju teoretski dio, dok se praktični dio odvija na tlu i u zraku, no u prostornim uvjetima koji nisu ograničeni (rad iz lebdećeg helikoptera nad ravnim tlom i odsustvo reljefnih prepreka).

Drugi dio tečaja odvija se u realnim planinskim uvjetima, i obuhvaća složenije zadaće. Kako je ova obuka u neposrednoj vezi i s obukom posada helikoptera, te s obzirom da je u tijeku izrada i usvajanja programa zajedničke obuke, čiju dinamiku ne možemo predvidjeti, to možemo samo okvirno predvidjeti vrijeme održavanja tečaja. To su mjeseci kada računamo na najstabilnije vrijeme, jer se obuka može provoditi samo u uvjetima kad postoji dobra vidljivost i odsustvo jakog vjetra.

2.3.2 Obuka za voditelja potrage

Tečajeve za voditelje potrage organizira Komisija za potrage i lavine HGSS-a. Osnovni tečaj obuhvaća osnovna znanja iz orijentacije i kartografije, rad s GPS prijemnicima, digitalnu kartografiju i primjenu računalnih programa u organiziranju i vođenju potražnih akcija.

Drugi, napredni dio tečaja obrađuje metode vođenja potrage, određivanje najvjerojatnijih mjesta pronalaska, određivanje zona potrage, uključivanje svih raspoloživih resursa i njihovu upotrebu za određene slučajeve, raspoređivanje raspoloživih potražnih timova na terenu te pojašnjava profile ponašanja određenih skupina ljudi. Nekoliko članova stanice Bjelovar bit će upućeno na oba tečaja.

2.3.3 Obuka potražnih pasa i njihovih vodiča

Tečajeve za potrage organizira Hrvatska gorska služba spašavanja – Komisija za potrage i lavine. Na tim tečajevima sudjeluju spašavatelji koji su vodiči potražnih pasa (HGSS stanica Bjelovar ima jednoga licenciranog potražnog psa i dva psa koji se pripremaju i u procesu su obuke). Obuka se provodi kontinuirano kroz cijelu godinu. Obuka obuhvaća potrage za nestalim osobama na otvorenom prostoru, šumama, vodi i drugim specifičnim terenima, kao i ruševinama. U zimskom periodu obuka obuhvaća spašavanje i potrage iz lavina.

Obuka također obuhvaća rad na teško prohodnim terenima, spuštanje vodiča i pasa po užetu, transport pasa helikopterom itd.. Uz redovne tečajeve za vodiče potražnih pasa javlja se i potreba školovanja instruktorskog kadra iz redova Hrvatske gorske službe spašavanja u inozemstvu. Uz redovnu obuku potražnih timova također će se prema potrebi organizirati i tečaja za štence (mlade pse). Vrijeme održavanja tečajeva je kontinuirano tijekom godine, a lokacije će biti naknadno određene. Osim redovnih tečajeva, svaki mjesec se održava nekoliko seminara i treninga za potražne timove.

Uz specijalističke tečajeve Hrvatska gorska služba spašavanja – Komisija za potrage i lavine provodi kontinuirano kroz godinu ispite za licenciranje potražnih pasa i njihovih vodiča. Ispit traje dva dana. Tijekom 2026. godine nužno je povećati broj potražnih timova u Stanici.

2.3.4 Spašavanje iz divljih voda i poplava

Sve većom popularizacijom (uvjetno rečeno) ekstremnih sportova (rafting, kanjoning i sl.) javlja se potreba za spašavanjem na rijekama (iz riječnih kanjona gdje je pristup unesrećenom otežan). Unutar HGSS-a je tijekom 2010. godine pokrenuta obuka spašavanja na brzim i divljim vodama gdje se polaznici obučavaju tehnikama spašavanja ozlijeđenih uslijed aktivnosti na divljim i brzim vodama (rafting, kanjoning i sl.), ali isto tako i tehnikama spašavanja u slučaju poplave u naseljenim i nenaseljenim područjima – RESCUE 3). Na ovu obuku bit će upućeno nekoliko članova Stanice i kao i oni kojima ističe važeća licenca.

Nakon završenog tečaja spašavanja iz divljih voda i poplava polaznici dobivaju trogodišnju, međunarodno važeću licencu, te su spremni vršiti intervencije u slučaju nesreće na vodi i prilikom poplava. Stanica Bjelovar trenutno ne raspolaže s motornim čamcem, a u planu je nabava čamca bez pogona. Potrebno je uputiti još nekoliko članova stanice na obuku i polaganje ispita za voditelje brodica. Stanica Bjelovar će i tijekom godine provoditi stanične vježbe vezane za aktivnosti i spašavanje na i iz voda.

2.3.5 Napredna obuka iz medicine spašavanja

Ovom obukom pripadnici HGSS-a dobivaju naprednija znanja i vještine iz područja medicine spašavanja koja omogućavaju samostalan rad kao i kvalitetnu asistenciju liječniku kako bi se osigurao siguran pristup unesrećenom i vlastita zaštita, prvi brzi pregled unesrećenog i zbrinjavanje po život opasnih stanja, drugi detaljni pregled i zbrinjavanje otkrivenih ozljeda, priprema i osiguranje hitnog, sigurnog i najkvalitetnijeg transporta ozlijeđenog, praćenje ozlijeđenog prilikom transporta, dovoženje ozlijeđenog do medicinske ustanove ili vozila gdje će se nastaviti i završiti konačno medicinsko zbrinjavanje i liječenje ozlijeđenog. Napredna obuka iz medicine spašavanja obuhvaća nekoliko stupnjeva obuke i razina znanja.

Prvi stupanj obuhvaća osposobljavanje spašavatelja za samostalan rad gdje se savladavaju znanja i vještine iz područja pružanja prve pomoći unesrećenom na nepristupačnom terenu. Tečaj traje tri dana. Drugi stupanj obuhvaća osposobljavanje spašavatelja za asistenciju medicinskom osoblju tijekom intervencije na nepristupačnom terenu. Sastoji se od poznavanja osnovnih lijekova, medicinskih tehnika i opreme iz područja hitne medicine, monitoringa bolesnika, respiratorne terapije i upotrebe kisika, do razine najkvalitetnije laičke pomoći liječniku pri ozljedama i hitnim stanjima. Tečaj traje tri dana.

Sljedeći stupanj obuhvaća osposobljavanje i usavršavanje znanja liječnika pripadnika HGSS-a iz područja predhospitarnog zbrinjavanja ozlijeđenog, oživljavanja akutno oboljelog, održavanja i uspostavljanja venskog puta, respiratorne terapije, monitoringa ozlijeđenog i HEMS-a. Obuka liječnika provodi se na ITLS (International trauma life support) tečajevima u trajanju tri dana, a u provedbi Komisije za medicinu spašavanja HGSS-a. Stanica Bjelovar ima liječnika s položenom ITLS licencom koji je uključen u ovu obuku. ITLS tečajevi će se održati u listopadu i studenom. Također će se ove godine provoditi Basic ITLS tečajevi namijenjeni pripadnicima HGSS-a koji nisu liječnici, a svrha im je dodatno obučavanje spašavatelja za napredno zbrinjavanje unesrećenih osoba.

2.3.6 Tečajevi vožnje u specifičnim uvjetima

S obzirom da odlazak na akcije spašavanja u pravilu zahtijeva brzu vožnju, često i u lošim uvjetima (kiša, snijeg, blato, mrak itd.) te kako bi odlazak na spašavanje bio što sigurniji, kako za članove Stanice tako i za ostale sudionike u prometu, potrebno je obučiti članove Stanice za vožnju u specifičnim uvjetima. Obuka obuhvaća tečaj sigurne vožnje, tečaj napredne vožnje i tečaj vožnje izvan prometnica. Stanica Bjelovar će na ovaj tečaj poslati nekoliko svojih člana.

2.3.7 Tečaj zaštite na radu za upotrebu pirotehničkih sredstava za proširenje stijena u spašavanju

Uporaba pirotehničkih sredstava za proširivanje stijena u spašavanju je tečaj koji omogućuje spašavateljima mogućnost korištenja pirotehničkih sredstava i njihovu primjenu kod spašavanja iz speleo objekata kao i kod spašavanja ljudi i imovine iz ruševina.

2.3.8 Tečaj za upravljanje bespilotnim letjelicama

Odjel bespilotnih sustava pri Komisiji za potrage i lavine organizira tečaj za bespilotne letjelice za članove HGSS. Pošto Stanica Bjelovar posjeduje bespilotnu letjelicu u planu je slanje nekoliko članova Stanice Bjelovar na tečaj za upravljanje bespilotnim letjelicama.

2.4 ŠKOLOVANJE INSTRUKTORSKOG KADRA

Iz redova najsposobnijih pripadnika Stanice, koji se ističu znanjem, iskustvom i sposobnošću prenošenja znanja na druge, potrebno je osposobiti određeni broj «INSTRUKTORA GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA». To su nositelji obuke i stručni kadar za vođenje najsloženijih operacija.

2.4.1 Instruktorski seminar i ispiti za naziv Instruktor gorske službe spašavanja

Na ovim seminarima sudjeluju svi instruktori i pripravnici za instruktore. Seminar ima za cilj da se ljudi koji sudjeluju u obučavanju kadrova na tečajevima kvalitetno pripreme za te zadaće te da obnove znanje i osvježe ga novitetima koji se primjenjuju u spašavanju.

Seminar služi kao uvjet za produženje instruktorske licence. Novi kandidati, koji u međuvremenu ispune uvjete mogu pristupiti polaganju ispita. Instruktorski seminar ljetnih tehnika održat će se tijekom proljetnih mjeseci. Za instruktorski seminar zimskih tehnika koji će se održati na Platku još nije dogovoren termin (tradicionalno je u prosincu ili siječnju slijedeće godine). Instruktorski seminar tehnika spašavanja iz speleoloških objekata prema planu se održava dva puta godišnje, a mjesto i vrijeme održavanja bit će utvrđeni naknadno.

2.4.2 Zbor spašavatelja

Zbor spašavatelja je stručni skup (seminar), gdje se iznose stručni radovi i obrađuju iskustava instruktora i drugih spašavatelja. Po završetku Zbora izdaje se Zbornik stručnih radova. Proljetni zbor spašavatelja trebao bi se održati u svibnju ili lipnju dok bi se jesenski zbor trebao održati u rujnu ili listopadu, a mjesto i vrijeme održavanja bit će utvrđeni naknadno.

3. ODRŽAVANJE ZNANJA I SPREMNOSTI

Kroz vježbe se uvježbava timski rad i provjerava spremnost Stanice za izvršenje svih vrsta zadaća. Da bi se postigao taj cilj, Stanice i pojedinci se izlažu (u dužem zajedničkom boravku u surovim uvjetima) većim fizičkim naporima i pred njih se postavljaju vrlo zahtjevne zadaće kroz koje se provjeravaju mogućnosti svakog pojedinca i Stanice u cjelini.

3.1 VJEŽBE KOJE ORGANIZIRA HGSS

Vježbe koje organizira Hrvatska gorska služba spašavanja organiziraju se na razini Republike Hrvatske i uključuju sve Stanice kako bi se uvježbali timski rad i koordinacija pri radu više stanica u slučaju velikih i zahtjevnih akcija spašavanja gdje istovremeno sudjeluje više stanica Hrvatske gorske službe spašavanja. Da bi se postigao taj cilj, Stanice i pojedinci se izlažu (u dužem zajedničkom boravku u surovim uvjetima), većim fizičkim naporima i pred njih se postavljaju vrlo zahtjevne zadaće kroz koje se provjeravaju mogućnosti svakog pojedinca i Stanice u cjelini.

3.1.1 Vježba zimske tehnike spašavanja

Vježba zimske tehnike spašavanja obuhvaća sve tehnike spašavanja u zimskim uvjetima. Nužni preduvjeti za održavanje vježbe su dostatni snježni uvjeti. Vježba je predviđena u veljači na mjestu koje ispunjava uvjete što se tiče snijega.

3.1.2 Vježba ljetne tehnike spašavanja

Vježba će se organizirati na Velebitu, Biokovu ili Dinari. U njoj će biti obuhvaćeno stijensko spašavanje. Vježba će trajati tri dana, a točan termin održavanja vježbe bit će utvrđen naknadno.

3.1.3 Vježba speleološkog spašavanja

U vježbi speleološkog spašavanja postavljena je zadaća velikog spašavanja iz kompleksnog speleološkog objekta. Kroz vježbu će se okupiti svi ljudski potencijali i raspoloživa oprema, simulirati spašavanje iz vrlo duboke jame. To je provjera mogućnosti Službe za najveća speleološka spašavanja. Vježba će se održati u lipnju, a točno mjesto održavanja bit će utvrđeno.

3.1.4 Obuka iz prve pomoći

Obuka iz prve pomoći je nužan preduvjet za brzo i kvalitetno zbrinjavanje unesrećenog. Kako bi se unaprijedilo i održalo potrebno znanje iz prve pomoći neophodno je redovito školovanje i uvježbavanje iz tog područja. Nositelj obuke je Komisija za medicinu spašavanja Hrvatske gorske službe spašavanja. Svaki spašavatelj HGSS-a je dužan svake tri godine ponavljati obuku iz prve pomoći i položiti ispit kako bi mu se produžila licenca gorskog spašavatelja. Obuka se vrši po stanicama, a točan termin obuke bit će utvrđen naknadno.

3.1.5 Vježba za letače spašavatelje

Kako bi obnovili svoju licencu gorski spašavatelji sa zvanjem „Letač spašavatelj“ dužni su dva puta godišnje sudjelovati na vježbama spašavanja pomoću helikoptera. Vježbe organizira Komisija za helikoptersko spašavanje HGSS-a, a održat će se u proljetnom i jesenskom terminu, a točno mjesto i vrijeme održavanja bit će utvrđeno naknadno.

3.1.6 Vježba potrage

U potražnim vježbama sudjeluju voditelji potrage i članovi koji posjeduju potražne pse kako bi se što bolje uvježbalo timski rad i koordinacija pri radu potražnih timova iz svih Stanica HGSS-a koje posjeduju potražne pse za slučajeve velikih potražnih akcija koje iziskuju angažman većeg broja Stanica HGSS-a. Vježbe se održavaju dva puta godišnje u proljetnom i jesenskom terminu u organizaciji Komisije za potrage i lavine HGSS-a. Na vježbama su dužni sudjelovati svi članovi stanice Bjelovar koji posjeduju licence za voditelja potrage ili potražne pse. Vrijeme i mjesto održavanja bit će naknadno utvrđeno.

3.1.7 Vježba spašavanja iz divljih voda i poplava

Vježba će se organizirati u proljetnim mjesecima, ovisno o vodostaju, a vjerojatno na jednoj od komercijalno zanimljivih rijeka. Na vježbi će sudjelovati svi članovi HGSS-a koji imaju licencu za spašavanje iz divljih voda i poplava.

3.2 VJEŽBE KOJE ORGANIZIRA HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA STANICA BJELOVAR

Vježbe koje organizira Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Bjelovar organiziraju se na razini Stanice, u svrhu održavanja i unapređivanja znanja i stavljanja spremnosti Stanice na najvišu razinu. Vježbe su obavezne za sve članove stanice Bjelovar.

3.2.1 Vježba zimske tehnike spašavanja

Vježbom zimskih tehnika bit će obuhvaćeno spašavanje unesrećenog na nepristupačnom terenu u zimskim uvjetima. Škola skijanja i trening tehnika skijanja.

3.2.2 Vježba ljetne tehnike spašavanja

U vježbi ljetnih tehnika bit će simulirano spašavanje i evakuacija unesrećenog iz stijene te njegov transport. Mjesto održavanja vježbe je Kalnik ili NP Paklenica, a vrijeme održavanja je tijekom godine.

3.2.3 Vježba speleološkog spašavanja

U vježbi speleološkog spašavanja bit će simulirano spašavanje iz srednje velikog speleološkog objekta. Termin održavanja vježbe je jesen, a mjesto održavanja će se naknadno utvrditi.

3.2.4 Vježba potrage

Vježba potrage je simulacija potražne akcije koja uključuje upotrebu potražnih pasa i tehnike (GPS uređaji, radio veze, itd.) gdje je na određenom području potrebno pronaći nestalu osobu. U vježbi sudjeluju svi članovi Stanice Bjelovar. Mjesto i vrijeme održavanja vježbe i će se odrediti naknadno.

3.2.5 Zajednička vježba svih žurnih službi Bjelovarsko bilogorske županije

Kako bi se što bolje uvježbala koordinacija između žurnih službi u slučaju masovnih nesreća i katastrofa, organizira se simulacija masovne nesreće koja zahtijeva koordinirani rad i suradnju svih žurnih službi. Uz HGSS u vježbi sudjeluju Državna uprava za zaštitu i spašavanje, hitna medicinska pomoć, vatrogasci i policija.

3.2.6 Vježba spašavanja iz divljih voda i poplava

Vježba će se organizirati u proljetnim mjesecima, ovisno o vodostaju, a vjerojatno na jednoj od komercijalno zanimljivih rijeka ili na poligonu HGSS-a u Donjoj Dubravi. Na vježbi će sudjelovati svi članovi HGSS stanice Bjelovar koji imaju licencu za spašavanje iz divljih voda i poplava.

3.2.7 Vježba iz prve pomoći

Obuka iz prve pomoći je nužan preduvjet za brzo i kvalitetno zbrinjavanje unesrećenog. Kako bi se unaprijedilo i održalo potrebno znanje iz prve pomoći neophodno je redovito školovanje i uvježbavanje iz tog područja. Mjesto i vrijeme održavanja vježbe i će se odrediti naknadno.

4. OPREMANJE STANICE

Zadaće opremanja Stanice u 2026. godini možemo usmjeriti ka dva željena cilja:

- 4.1. Opremanje Stanice potrebnom opremom koja nedostaje
- 4.2. Obnavljanje rashodovane, potrošene ili uništene opreme

4.1 OPREMANJE STANICE POTREBNOM OPREMOM KOJA NEDOSTAJE

Za obavljanje zadaća spašavanja Stanica treba raspolagati specijalnom opremom. O ovoj opremi ovisi izvršenje zadaća Stanice, ali i sigurnost i životi unesrećenih i spašavatelja. Oprema se vremenom troši ali i gubi svoja strogo propisana svojstva (radni vijek opreme je od 3 do 10 godina), pa je svake godine, u okviru raspoloživih sredstava potrebno smisljeno i racionalno nabavljati i obnavljati opremu po prioritetima i planu. Kako su raspoloživa sredstva najčešće nedostatna za cjelovito opremanje, potrebno je prepoznati prioritete i u nabavci, ali i u usmjeravanju raspoložive postojeće opreme. Zato je potrebno razraditi dinamiku opremanja, plan rashoda i načine nabavke opreme.

Od opreme pripadnici službe nemaju nikakve koristi već je ona namijenjena unesrećenim građanima. Pripadnici Službe uglavnom samo iz etičkih motiva, odmah po dojavu, napuštaju svoje sigurne domove i obitelji i odlaze na opasna mjesta, često pri ekstremnim meteorološkim uvjetima (gdje nitko drugi neće ili ne može djelovati). Stanica nikad nije do kraja opremljena, a u obimnom radu Stanice je nužno dolazilo do trošenja i oštećenja ionako minimalne opreme.

S obzirom da su članovi stanice licencirani za spašavanje iz divljih voda i poplava potrebno je nabaviti adekvatnu opremu za taj vid spašavanja. U planu za 2026. je nabavka još nekoliko suhih odjela te osobnih kompleta za rad u vodi.

4.1.1 Opremanje Stanice osobnom spasilačkom opremom

Stanica Bjelovar je nedovoljno opremljena osobnom spasilačkom opremom kao i ostalom opremom koja je neophodna za intervencije. Dio opreme koja se nalazi u oružarstvu Bjelovar je pri kraju vijeka korištenja i potrebno je nabaviti i obnoviti opremu za 15 spašavatelja.

4.1.2 Opremanje Stanice skupnom spasilačkom opremom

Stanica je slabo opremljena skupnom opremom, te treba raditi na nabavci iste. Poseban naglasak treba staviti na nabavku opreme za bazu potražnih akcija.

4.1.3 Opremanje Stanice medicinskom opremom

Stanica je dobro opremljena medicinskom opremom, te je potrebno odvojiti određena sredstva za obnavljanje potrošnog materijala koji je iskorišten ili mu je istekao rok upotrebe.

4.2 OBNAVLJANJE RASHODOVANE OPREME I POTROŠNOG MATERIJALA

Stanica u svom radu koristi opremu koja je klasični potrošni materijal. Klinovi, spitovi, užad i sl. uglavnom se ostavljaju u stijeni i fizički se ne mogu koristiti u nedogled. Isto vrijedi za potrošeni sanitetski materijal. Umjetna vlakna od kojih su napravljena užad za spašavanje, s vremenom stare i razgrađuju se. Time užad s vremenom gubi svoje propisane izdržljivosti pa se svakih nekoliko godine (3 do 5 godina) trebaju mijenjati, čak i kada nisu bili u uporabi, (a posebno kada to jesu kao što je slučaj u našoj Stanici). Sva ostala tehnička i osobna oprema sa vremenom i uporabom se troši i uništava, pa tu činjenicu također treba respektirati i nakon svake godišnje inventure rashodovanu opremu redovito obnavljati.

4.2.1 Obnavljanje osobne rashodovane opreme

4.2.2 Obnavljanje skupne rashodovane opreme

4.2.3 Obnavljanje medicinske opreme i sanitetskog materijala

4.2.4 Obnavljanje potrošnog materijala

5. PREVENTIVNA AKTIVNOST

To je izuzetno vrijedno i Zakonom propisano područje djelovanja Državne uprave za zaštitu i spašavanje pa se i od stanica Hrvatske gorske službe spašavanja očekuje (u okviru njene specijalnosti), ne samo interveniranje kada se nesreće dogode, nego optimalno izvršenje zadaća iz temeljnog djelokruga zaštite i spašavanja:

PREDVIĐANJE – PREVENTIVA – SPAŠAVANJE

U prošloj godini pripadnici HGSS-a su pokrivali gotovo sve utrke ekstremnih sportova, sve masovne ili rizične akcije u planinama ili nepristupačnim područjima, brdsko biciklistička natjecanja, orijentacijska natjecanja i sve aktivnosti na otvorenim prostorima u Republici Hrvatskoj. Za 2026. godinu predviđamo još veću aktivnost.

U razradi ćemo preventivne zadaće podijeliti po oblicima i načinu provođenja:

- 5.1. Prepoznavanje i predviđanje opasnih situacija, izrada planova, uvježbavanje i pripremanje Službe za učinkoviti odgovor na njih
- 5.2. Priprema i kontrola prostora na kojem se provode određeni sadržaji, izrada zemljovida
- 5.3. Edukacija
- 5.4. Neposredno djelovanje dežurstvima i prisustvom na terenu

5.1 PREPOZNAVANJE I PREDVIĐANJE OPASNIH SITUACIJA, IZRADA PLANOVA, UVJEŽBAVANJE I PRIPREMANJE SLUŽBE ZA UČINKOVITI ODGOVOR NA NJIH

5.1.1 Evidentiranje i analiziranje sadržaja i prostora na kojima se odvijaju gospodarske, poljoprivredne, prometne, sportsko rekreativne te turističke aktivnosti.

Prepoznati i predviđati moguće opasne situacije, posebno uzimajući u obzir povijest prostora i dosadašnje evidentirane nesreće, njihov uzrok, te okolnosti njihovog nastanka. Naravno, ovo nije moguće ostvariti u jednoj godini, jer je to obimna aktivnost.

Potrebno je izraditi Procjene opasnosti za područja u kojima je razvijen turizam i određeni turistički sadržaji. Procjene treba izraditi prema propisanoj metodologiji. Budući da se radi o vrlo opsežnom poslu, procjene treba izrađivati prema prioritetima. U Procjenama posebno treba evidentirati sve sportske i turističke sadržaje, (oblike pustolovnog turizma), prostore njihovog odvijanja (penjališta, rijeke, poligoni, lovišta, uzletišta...), te subjekte koji ih provode (organizatori, sportske udruge i sl.), uključujući i broj evidentiranih članova ili korisnika koji upražnjavaju takve aktivnosti. Potrebno je također analizirati trendove rasta ili opadanja broja konzumenata određenih sadržaja (broj gostiju, broj letova padobranskim krilima, broj šetača i izletnika i sl.), evidentirati vrijeme najintenzivnijeg odvijanja pojedinih aktivnosti, koncentraciju ljudi i sadržaja na određenom prostoru te analizirati kapacitet prostora (mogućnost prostora da apsorbira aktivnosti, bez ugrožavanja kvalitete djelatnosti i sigurnosti sudionika)

5.1.2 Preventivno uvježbavanje svih situacija koje se mogu dogoditi na našem području

Potrebno je razraditi optimalan odgovor za sve situacije koje se mogu dogoditi, posebno metode brze evakuacije iz objekata u gradu, iz rijeka (rafting), sa dalekovoda i na svim nepristupačnim točkama gdje radi hitnog stanja treba hitno djelovati. U tom cilju obveza je pripadnika Stanice da se upoznaju sa svim komercijalnim i drugim mogućim rutama trekinga, penjalštima za slobodno penjanje, startovima za paragliding i njihovim doletištim, opasnim mjestima i sl. Obveza je upoznati organizatora takvih aktivnosti sa svim opasnostima te njihovo educiranje i upoznavanje sa sustavom dojave i načinom i procedurom podizanja Stanice u slučaju nesreće.

5.1.3 Upoznavanje sa prometnim, gospodarskim, sportsko rekreacijskim i drugim aktivnostima na određenom području

Potrebno je upoznavanje sa prometnim, gospodarskim, sportsko rekreacijskim i drugim aktivnostima na određenom području te izrada Procjene opasnosti u odnosu na prirodne, demografske i druge karakteristike područja.

5.2 PRIPREMA I KONTROLA PROSTORA NA KOJEM SE PROVODE ODREĐENI SADRŽAJI, IZRADA ZEMLJOVIDA

5.2.1 Označavanje posebno opasnih mjesta i određivanje pristupa u slučaju nesreće

Prostore za određene sadržaje uzletišta i sletišta, rijeke i jezera, izletišta i sl. potrebno je stručno pripremiti, osigurati, označiti posebno opasna mjesta. Za slučaj nesreće treba predvidjeti mjesto gdje je moguć pristup spasilačke ekipe, pristup vozila hitne medicinske pomoći ili prostor za slijetanje helikoptera (heliodrom).

5.2.2 Izrada upozorenja

Postavljanje tabli, plakata i slično u turističkim zajednicama, recepcijama hotela, a posebno na prilazima izletištim, rijekama, vidikovcima i sl. Upozorenja moraju biti na više jezika i trebaju sadržavati upozorenja o objektivnim opasnostima na tom prostoru koje su posljedica reljefa, flore i faune, meteo uvjeta, visine i drugih specifičnosti.

5.3 EDUKACIJA

Edukacija je najvažniji čimbenik u prevenciji i sprečavanju nesreća te se edukaciji svih subjekata pristupa s posebnom pažnjom. Edukacija se može podijeliti na više razina s obzirom na ciljane skupine kojima je namijenjena.

5.3.1 Edukacija građanstva koja se kreće po nepristupačnim terenima i bavi se ekstremnim sportovima.

U program edukacije potrebno je u što većoj mjeri uključiti: planinare, alpiniste, speleologe, paraglajdere, raftere, izletnike, izviđače, lovce, školsku djecu, građane itd. Organizirati pokazne vježbe i izložbe za građanstvo te sudjelovati u organizaciji i radu planinarskih, alpinističkih, speleoloških i drugih škola. Vršiti obuku za sigurno kretanje po planinama s posebnim programom upozoravanja na opasnosti i način ponašanja u takvim situacijama.

5.3.2 Izrada karata sa označenim planinarskim i biciklističkim stazama, šetnicama i ostalim turističkim sadržajima

Radi povećanja sigurnosti građanstva potrebna je izrada karata sa označenim planinarskim i biciklističkim stazama, šetnicama i ostalim turističkim sadržajima kako bi osobe koje se kreću u nenaseljenim područjima bile što bolje upoznate s terenom po kojem se kreću i sadržajima koji se tamo nalaze.

5.3.3 Izrada informativnog i promotivnog materijala

Radi povećanja sigurnosti građanstva koje se kreće po nepristupačnim terenima i planinama i bavi se ekstremnim sportovima tiskati će se letci sa upozorenjima i uputstvima kako se ponašati u nenaseljenim područjima te što učiniti u slučaju nesreće.

5.4 NEPOSREDNO DJELOVANJE (DEŽURSTVA I PRISUSTVO NA TERENU)

Prisustvom pripadnika HGSS-a na terenu sprečavaju se nesreće ili se u slučaju nesreće bitno smanjuje vrijeme dolaska do unesrećenog i pružanja prve pomoći, a skraćuje se i vrijeme transporta i evakuacije unesrećenog. Dežurstva i prisustvo na terenu podrazumijevaju sljedeće aktivnosti:

- Dežurstva na svim masovnim manifestacijama na potencijalno opasnim terenima
- Dežurstva na skijalištima
- Dežurstvo u helikopterskim bazama
- Dežurstvo na rijekama
- Dežurstva u Nacionalnim parkovima

5.4.1 Dežurstva pri masovnim manifestacijama na potencijalno opasnim terenima

Ova dežurstva obuhvaćaju dežurstva u prirodi pri organiziranim masovnim izletima, orijentacijskim, biciklističkim i drugim natjecanjima, pustolovnim utrkama i svim, potencijalno opasnim terenima.

5.4.2 Dežurstva na skijalištima

Dežurstva na skijalištima su potrebna tijekom zimskih mjeseci odnosno za vrijeme trajanja skijaške sezone na uređenim skijalištima zbog vrlo velikog broja nesreća potrebno je prisustvo HGSS-a kako bi se smanjilo vrijeme dolaska do unesrećenog i pravovremeno započela pružati prva pomoć.

5.4.3 Dežurstvo u helikopterskim bazama

Dežurstva u helikopterskim bazama provode se tijekom ljetnih mjeseci za vrijeme turističke sezone kada je vjerojatnost nesreća najveća kako bi se u slučaju težih nesreća što prije došlo do unesrećenog i kako bi ga se što prije zbrinulo i transportiralo do bolnice.

5.4.4 Dežurstvo na rijekama

Provode se prilikom svih većih organiziranih manifestacija i plovova na rijekama. Ta dežurstva zahtjeva Lučka kapetanija, a u skladu s važećim propisima o sigurnosti plovidbe.

5.4.5 Dežurstvo u Nacionalnim parkovima

Sve veća je potreba stalnih dežurstava u Nacionalnim parkovima RH, a u što je preko domicilnih Stanica uključena i Stanica Bjelovar.

6. MEĐUNARODNA SURADNJA I RAZMJENA ISKUSTAVA

U sklopu redovitih aktivnosti, radi ujednačavanja i standardizacije tehnike i opreme, praćenja noviteta i razmjene iskustava, Stanica i njeni članovi sve više ostvaruju suradnju sa spasilačkim službama iz cijelog svijeta. Posebno je važno sudjelovanje pripadnika Stanice u krovnoj svjetskoj asocijaciji za spašavanje IKAR-CISA. Ovo sudjelovanje provodi se u vidu sudjelovanja u redovitim godišnjim kongresima, te rada po stručnim komisijama.

Komisije se sastaju barem dva puta godišnje i na svojim susretima i savjetovanjima analiziraju najnovija iskustva, novitete u tehnici i opremi i taktici spašavanja. Seminari su vrlo stručni uz dosta praktičnih provjera i demonstracija. Može se reći da je u IKAR-CISA koncentrirano cjelokupno iskustvo i stručnost u problematici spašavanja, a sama asocijacija je zaslužna za razvoj spasilačke tehnike i opreme u svijetu.

Jednom godišnje održava se Kongres IKAR CISA, obično u zemljama s razvijenom spasilačkom tradicijom. Na tim kongresima donose se preporuke o najboljim i najsigurnijim tehnikama spašavanja i rješavaju organizacijska i kadrovska pitanja asocijacije.

2001. godine, Hrvatska je po prvi put bila domaćinom ovog svjetskog skupa i Kongresa, što držimo velikim priznanjem Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja, a s obzirom na zapaženu prezentaciju rada potražnih pasa HGSS-a na radnom sastanku vodiča potražnih pasa spasilačkih službi koje su članice IKAR-a, u Austriji 2007., a 2009. godine Hrvatska je bila zemlja domaćin radnog sastanka.

2013. godine održan je Kongres IKAR CISA u Bolu na Braču, a 2014. godine u 4. mjesecu u Austriji, Kuhtai, održan je Dog handler Meeting IKAR CISA o spašavanju iz lavina, 2016. godine Kongres IKAR CISA u Bugarskoj i 2017. godine IKAR CISA u Andori na kojima je sudjelovao i član Stanice Bjelovar s potražnim psom.

7. ODRŽAVANJE INTERVENTNOSTI I REDOVAN RAD

Područje djelovanja Službe su nesreće, ozljede i neposredne opasnosti po zdravlje i živote ljudi. Ishod intervencije proporcionalan je brzini reakcije na dojavu i događaj, i brzini pristupa lokaciji. U 2026. godini moraju se osigurati sredstva za redovan rad. Kvalificirani i visoko motivirani spašavatelji koji svoju zadaću obavljaju volonterski i vrhunski osposobljeni te organizirani u sustav koji im daje logističku potporu, moći će ostvariti svoju zadaću samo kada članovi kontinuirano djeluju na održavanju spremnosti obavljajući poslove pripreme, organiziranja obuke i druge poslove nužne kao preduvjet dobrog rada volontera.

7.1 ODRŽAVANJE INTERVENTNOSTI

7.1.1 Smanjenje vremena od dojave do potpune spremnosti

Vrijeme spremnosti ovisi o brzini i kvaliteti dojave, vremenu mobilizacije ljudi i spremnosti opreme. Od stanice HGSS-a očekuje se da vrijeme od dojave do pune spremnosti (mobilizacija ljudi i opreme), nije duže od 25 minuta. Sve su viši standardi i strože norme koje se traže od interventnih službi. Zato je potrebno osigurati stalno dežurstvo na staničnom telefonu, te stalnim redovnim radom održavati stanje opreme, vozila, sredstava veze i komunikacijskih kanala te kontinuiranim ažuriranjem podataka o članstvu.

7.1.2 Stalno dežurstvo na centrali (dežurni telefon) i povezanost svih pripadnika u jedinstvenu mobilnu mrežu

Nesreće se događaju neovisno o radnom vremenu, vikendu ili prazniku, pa treba osigurati raspoloživost službe od 0–24 sata, 365 dana u godini po svim vremenskim uvjetima. Neophodno je stalno dežurstvo te brzu dojavu i mobilizaciju pripadnika Službe i povezanost mobilnom telefonijom koja je upotrebljiva i tijekom akcija spašavanja. Treba osigurati međusobnu povezanost u jedinstvenu VPN mobilnu mrežu.

7.2 ODRŽAVANJE REDOVNOG RADA

Hrvatska gorska služba spašavanja je neprofitna organizacija i svi njeni članovi rade kao **volonteri, bez naknade**. Kvalificirani i visoko motivirani volonteri, vrhunski opremljeni i osposobljeni, međusobno komunikacijski povezani, te organizirani u sustav koji im daje logističku potporu, moći će ostvariti svoju zadaću samo kada svi članovi Stanice kontinuirano djeluju na održavanju organizacije, administrativnim i koordinacijskim poslovima i redovitim poslovima pripreme i organiziranja obuke i sličnim poslovima.

7.2.1 Administrator Stanice

Profesionalno zaposlena osoba koja obavlja administrativne poslove Stanice, a financiranje je osigurano iz proračuna HGSS s kojom je Stanica Bjelovar potpisala Sporazum o sufinanciranju troškova Administratora Stanice.

7.2.2 Službena putovanja

Stanica nužno surađuje i sudjeluje sa drugim institucijama i udrugama te je potrebno osigurati sredstva za službena putovanja svojih članova (trošak goriva, smještaja i prehrane – dnevnice se ne isplaćuju).

7.2.3 Redoviti liječnički pregledi

Radi se o aktivnosti za koje se traži besprijekorno psihofizičko zdravlje i spremnost (kao što je propisano za rad na visini i druge zahtjevne poslove). Posebno je to izraženo za rad u helikopteru i ispod njega gdje su propisani pregledi kao za letaćko osoblje.

7.2.4 Računovodstvo, bankarske usluge i usluge platnog prometa

7.2.5 Održavanje objekata

7.2.6 Telekomunikacijske usluge, usluge pošte i prijevoz

Vrijeme spremnosti ovisi i o brzini i kvaliteti dojave, a to je ostvarivo ukoliko se osigura permanentno dežurstvo, te povezanost svih pripadnika u jedinstvenu mobilnu mrežu. HGSS koristi VPN mrežu, posredstvom VIPnet-a. U tu mrežu trebaju biti povezani svi pripadnici Stanice.

Za kvalitetan rad potrebna je i upotreba brzog interneta, a u potražnim akcijama je neophodna i upotreba bežičnog interneta.

7.2.7 Uredski materijal i ostali materijalni rashodi

7.2.8 Veterinarske usluge i hrana za potražne pse

Sve gorske službe svijeta, pa tako i HGSS kao nezamjenjivi resurs nužno moraju imati pse za traganje za nestalim osobama, te za zatrpanim u lavinama, odronima ili ruševinama. Potražni psi zbog prirode posla koji obavljaju iziskuju redovite preglede, cijepljenja i druge veterinarske usluge. Zbog rizičnosti posla koji obavljaju potražni psi kao i zbog dugotrajne i skupe obuke nužno ih je osigurati.

7.2.9 Troškovi osiguranja i održavanja vozila

Stanica raspolaže s 6 vozila Landrover Defender, Škoda Rapid, Mahindra Pickup, 2 vozila Dacia Duster 4x4 i kombi Opel Zafira. Potrebno je osigurati sredstva za održavanja i registriranje vozila. Uz to potrebno je osigurati sredstva i za održavanje transportne prikolice i prikolice za prijevoz pasa, s kojom raspolažemo.

7.2.10 Osiguranje opreme i prostorija

Kako Stanica posjeduje vrlo skupu opremu i tehniku koju u slučaju uništenja ne bi bila u stanju u cijelosti nadoknaditi kroz dulji niz godina potrebno je predvidjeti sredstva za osiguranje od uništenja, oštećenja ili krađe.

8. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINSKIH OBJEKATA

HGSS Stanica Bjelovar trenutno koristi 2 građevinska objekta:

- Kuća, Mlinovac 21, 43000 Bjelovar u vlasništvu HGSS Stanice Bjelovar
- Ispostava Daruvar - objekt J.J.Strossmayera 32, 43500 Daruvar – ugovor o korištenju s gradom Daruvar na razdoblje od 10 godina.

SADRŽAJ:

Sadržaj

UVODNE NAPOMENE	2
ZAKONSKE ODREDNICE.....	2
• odgoj i obrazovanje,	3
• zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,	3
OBRAZLOŽENJE I SADRŽAJ PROGRAMA	4
1. INTERVENCIJE	6
2. OBUKA	6
2.1 PREDUVJETI	6
2.2 OSNOVNA OBUKA.....	8
2.3 SPECIJALISTIČKA OBUKA	9
2.4 ŠKOLOVANJE INSTRUKTORSKOG KADRA	13
3. ODRŽAVANJE ZNANJA I SPREMNOSTI.....	14
3.1 VJEŽBE KOJE ORGANIZIRA HGSS	14
3.2 VJEŽBE KOJE ORGANIZIRA HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJASTANICA BJELOVAR.....	15
4. OPREMANJE STANICE	16
4.1 OPREMANJE STANICE POTREBNOM OPREMOM KOJA NEDOSTAJE.....	16
4.2 OBNAVLJANJE RASHODOVANE OPREME I POTROŠNOG MATERIJALA	17
5. PREVENTIVNA AKTIVNOST.....	17
5.1 PREPOZNAVANJE I PREDVIĐANJE OPASNIH SITUACIJA, IZRADA PLANOVA, UVJEŽBAVANJE I PRIPREMANJE SLUŽBE ZA UČINKOVITI ODGOVOR NA NJIH.....	18
5.2 PRIPREMA I KONTROLA PROSTORA NA KOJEM SE PROVODE ODREĐENI SADRŽAJI.....	18
5.3 EDUKACIJA.....	19
5.4 NEPOSREDNO DJELOVANJE (DEŽURSTVA I PRISUSTVO NA TERENU).....	20
6. MEĐUNARODNA SURADNJA I RAZMJENA ISKUSTAVA	21
7. ODRŽAVANJE INTERVENTNOSTI I REDOVAN RAD	21
7.1 ODRŽAVANJE INTERVENTNOSTI	21
7.2 ODRŽAVANJE REDOVNOG RADA	22
8. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINSKIH OBJEKATA	23
SADRŽAJ:.....	244

Pročelnik HGSS Stanice Bjelovar
Siniša Atlija – gorski spašavatelj

U Bjelovaru, 20.10. 2025.

